

Rola Federacji Euroregionów RP

22.01.2026

Członkowie Federacji

- Stowarzyszenie Gmin RP Euroregion „Bałtyk”
- Stowarzyszenie „Region Beskidy”
- Stowarzyszenie Samorządów Euroregionu „Bug”
- Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu „Glacensis”
- Stowarzyszenie Euroregion „Karpacki”
- Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu „Niemen”
- Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu „Nysa”
- Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu „Pomerania”
- Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu „Pradziad”
- Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu „Pro Europa Viadrina”
- Stowarzyszenie Samorządów Euroregionu „Puszcza Białowieska”
- Stowarzyszenie Gmin Dorzecza Górnej Odry Euroregion „Silesia”
- Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”
(Euroregion Śląsk Cieszyński)
- Stowarzyszenie Gmin RP Euroregion „Sprewa-Nysa-Bóbr”
- Transgraniczny Związek Euroregionu „Tatry”
- Stowarzyszenie Samorządów Euroregion Rostocze

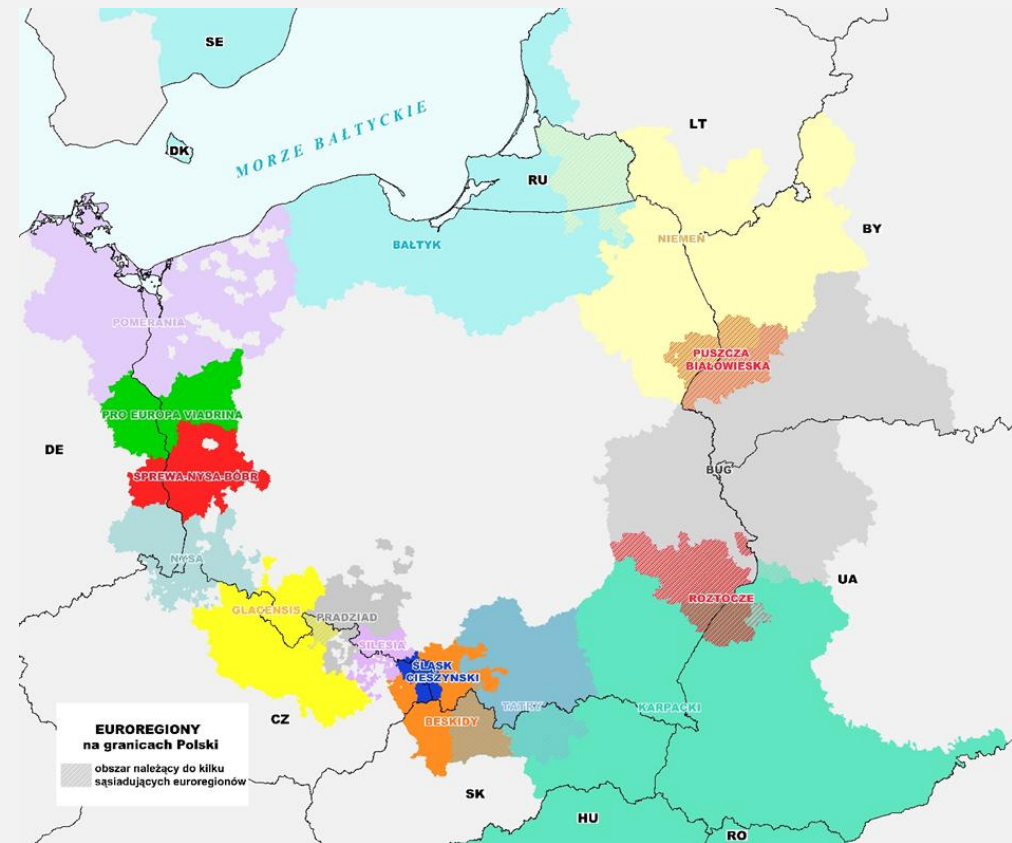
FERP skupia łącznie:

595 gmin

70 powiatów

11 powiatów grodzkich

4 samorządy wojewódzkie

Cele Federacji

Rozdział II

Cele i środki działania

§ 6

1. Celem działania Federacji jest reprezentacja interesów polskich stron Euroregionów poprzez:
 - 1.1. Działania lobbingowe prowadzone na rzecz wyżej określonych Euroregionów
 - 1.2. Działania promocyjno-informacyjne prowadzone na rzecz wyżej określonych Euroregionów.
 - 1.3. Działania na rzecz włączenia Federacji w politykę rozwoju prowadzoną przez Władze RP.

Rola FERP - 1. Progresywna

- ▶ I Forum Regionów Granicznych Szczecin - Euroregion Pomerania 1995 r.
- ▶ Deklaracja Zieleniecka 2011 r.
- ▶ Powstanie Federacji Euroregionów i wybór pierwszych władz - Warszawa 2013 r.

Rola FERP - 2. Konsolidująca

- ▶ 15 stowarzyszeń euroregionalnych na granicach Polski zrzeszyło się by uzyskać osobowość prawną.
- ▶ Razem silniejsi!
- ▶ Uzgodnienie rocznych budżetów i planów działania.
- ▶ Włączenie 16 euroregionu Roztocze do FERP 14.06.2023 r.

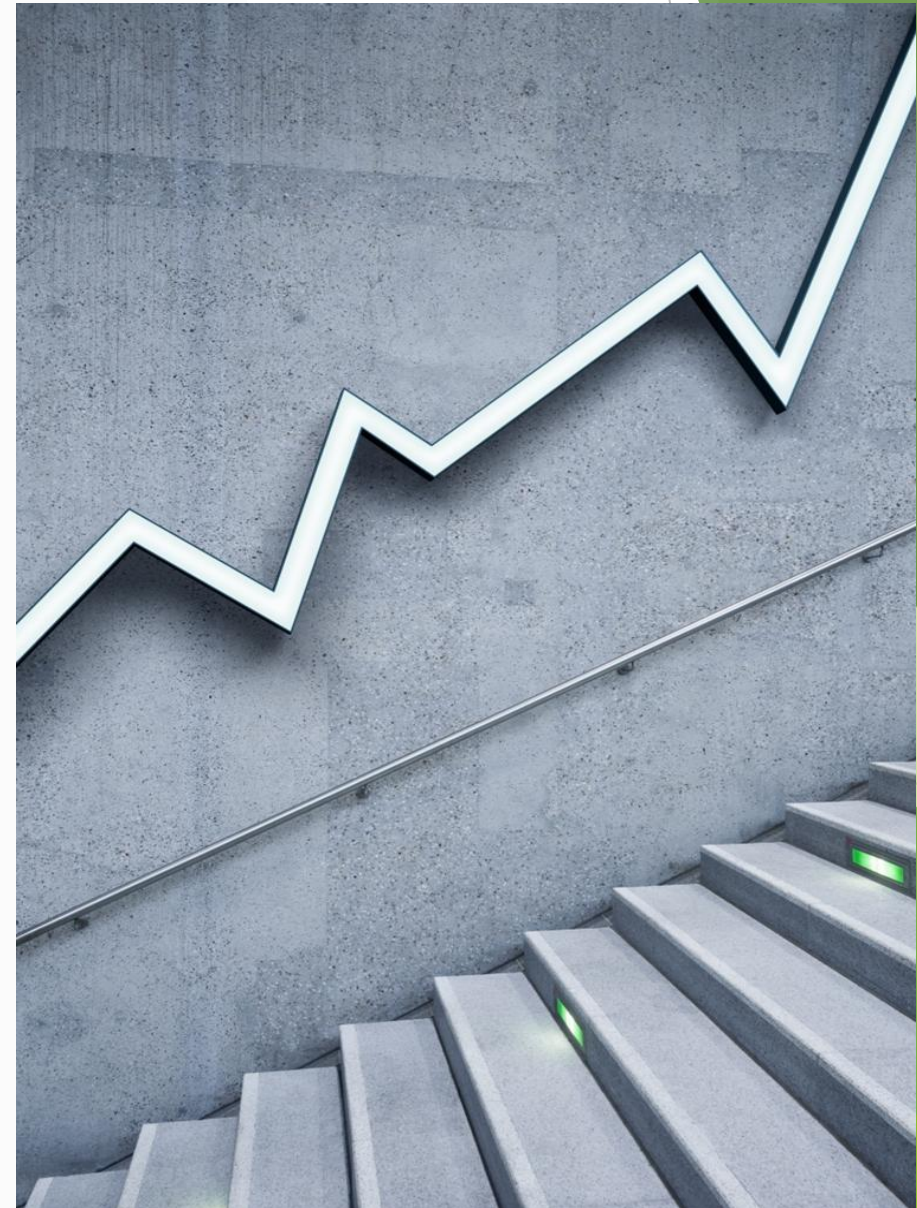

Rola FERP - 3. Edukacyjna

- ▶ Coroczne Forum Polskich Regionów Granicznych efektywną płaszczyzną nauki od siebie nawzajem.
- ▶ Szkolenia 2-3 euroregionów w wybranych zagadnieniach dla pracy biur - wykorzystania funduszy UE i współpracy z wnioskodawcami.
- ▶ Udział i organizacja w szkoleniach z udziałem władz centralnych, sekretariatów technicznych i kontrolerów 1 stopnia.
- ▶ Warsztaty dla euroregionów z jednej granicy czy też jednego programu INTERREG.
- ▶ Pobyty edukacyjno - poznawcze pojedynczych pracowników w biurach innych euroregionów.

Rola FERP – 4. Porównawcza

- ▶ Analiza słabych i silnych stron innych euroregionów drogowskazem wyboru własnej drogi.
- ▶ Przenoszenie najlepszych doświadczeń innych do siebie.
- ▶ Wnioski z zestawień zrealizowanych projektów własnych i FMP do udoskonalenia pracy własnej.
- ▶ Obiektywna ocena, kto lepszy, a kto słabszy, kto i dlaczego ma łatwiej, a kto trudniej, by unikać cudzych błędów i wdrażać sukcesy innych u siebie.

Rola FERP - 5. Scalająca

- ▶ Wspólne stanowisko wszystkich euroregionów do władz centralnych i regionalnych.
- ▶ Regionalna współpraca z SERG (AGEG) by na forum europejskie przenosić nasze propozycje i problemy.
- ▶ Umiejętność uzgadniania jednolitych stanowisk dla euroregionów korzystających z tego samego transgranicznego INTERREG.
- ▶ Wyznaczenie reprezentantów wszystkich euroregionów do współpracy z władzami centralnymi nad kluczowymi dokumentami.
- ▶ Doskonalenie umiejętności uzyskiwania konsensusu w ważnych transgranicznych sprawach mimo 6 różnych państw sąsiedzkich.

Rola FERP - 6. Wspierająca

- ▶ Gotowość i otwartość wsparcia euroregionów „wschodnich” z racji wojny w Ukrainie.
- ▶ Poparcie inicjatyw euroregionów z granicy z Rosją i Białorusią po zamknięciu granic z agresorami.
- ▶ Gesty, stanowiska, pomocna dłoń i obecność w sytuacji odejścia czy zakończenia życia liderów transgranicznych w każdym z euroregionów.
- ▶ Wystąpienia FERP o rozszerzenie FMP na granicę wschodnią.
- ▶ Przeniesienie rozwiązań Umowy o Małym Ruchu Granicznym z granicy z Niemcami na granicę z Białorusią po FPRG w Euroregionie Puszcza Białowieska.

Rola FERP - 7. Integracyjna

- ▶ Bieg Sztafetowy przez euroregiony dookoła Polski w 2000 r. niekonwencjonalną formą integracji pogranicza w sprawie członkostwa Polski w UE.
- ▶ Jubileusze euroregionów, ważne wydarzenia i święta-okazją do poznania ludzi i budowania relacji bliskości oraz jedności.
- ▶ Dwie próby zwiększenia siły oddziaływania poprzez kontakty i spotkania w kancelarii Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego oraz Andrzeja Dudy.
- ▶ Ciągła gotowość odpowiedzi na kierowane prośby o potrzeby innych euroregionów, jak choćby transgraniczna strategia współpracy Służb Przeciwpożarowych Euroregionu Bug.
- ▶ Udział z prezentacjami i wystąpieniami przedstawicieli innych euroregionów w transgranicznych eventach i konferencjach.

Rola FERP - 8. Inicjacyjna

- ▶ Propozycja „komponentu transgranicznego” w programach operacyjnych regionów transgranicznych perspektywy 2013 - 2020 skierowana do marszałków województw: Zachodniopomorskiego, Dolnośląskiego, Opolskiego, Śląskiego, Małopolskiego, Podkarpackiego, Lubelskiego, Podlaskiego i Warmińsko - Mazurskiego.
- ▶ Inicjatywa „projektów sieciowych” po spotkaniu w Euroregionie „Śląsk Cieszyński”.
- ▶ Nieustające wspólne propozycje ułatwień, uproszczeń, odbiurokratyzowania procesów przygotowania, realizacji i rozliczania projektów transgranicznych przy udziale INTERREG.
- ▶ Przeniesienie polskiego pomysłu FMP do rozporządzenia Rady Europejskiej dla całej UE.

Rola FERP - 9. Obronna

- ▶ Intensywne działania ratunkowe w Komisji Europejskiej by euroregiony mogły nadal zarządzać FMP mimo braku europejskiej osobowości prawnej.
- ▶ Obrona pozycji, roli, znaczenia kadr biur euroregionów, jednej z najlepszej grupy ekspertów w Polsce od zarządzania funduszami europejskimi (niektórzy z 30 - letnim doświadczeniem).
- ▶ Stanowiska 4 euroregionów na granicy z Niemcami kierowane do prezydentów i premierów obu państw w sprawie likwidacji nonsensownych utrudnień w związku z zamknięciem granic na czas COVID.
- ▶ Wsparcie stanowiska euroregionów na granicy polsko - czeskiej w sprawie uciążliwości granicznych z racji COVID.
- ▶ Walka o ochronę interesów mieszkańców pogranicza z racji wprowadzenia kontroli granicznych naruszających Układ Schengen.

Rola FERP - 10. Projektowa

- ▶ Projekty własne euroregionów i finansowanie z innych źródeł niż INTERREG - polem rozwoju dla innych.
- ▶ Maksymalizacja i optymalizacja tego co wspólne w każdym z projektów transgranicznych programów operacyjnych INTERREG na każdej z granic.
- ▶ Próby wspólnych projektów dla kilku euroregionów jak choćby „Odra łączy ludzi” - łączący 5 euroregionów granicy południowej i zachodniej.
- ▶ Przykłady projektów włączających inne jak choćby Graniczne Punkty Informacyjne na granicy niemieckiej.
- ▶ Projekt transgranicznych szlaków turystycznych na granicy z Czechami i Słowacją.
- ▶ Via Carpatia ciekawym transgranicznym szlakiem komunikacyjnym.

Rola FERP - 11. Poznawcza

- ▶ EUWT Tatry i tworzenie EUWT Pomerania - polem doświadczeń dla innych.
- ▶ Wyjazdy studyjne przedstawicieli euroregionów do euroregionów na innych granicach Europy.
- ▶ Pobyty i zorganizowane wyjazdy, szczególnie reprezentacji euroregionów granicy z Czechami (Silesia, Glacensis, Śląsk Cieszyński) do innych euroregionów na każdej z granic.
- ▶ Korzystanie z nieograniczonych zasobów wzajemnie każdego z euroregionów.
- ▶ Czerpanie z doświadczeń liderów i osobowości pogranicza, jak choćby Jana Olbrychta.
- ▶ Inteligentny udział przedstawicieli innych euroregionów w realizacji projektów innych, czy też korzystanie z dokumentacji opisów zrealizowanych projektów.
- ▶ Udział Beskidów w targach turystycznych umacnia taką rolę euroregionów.

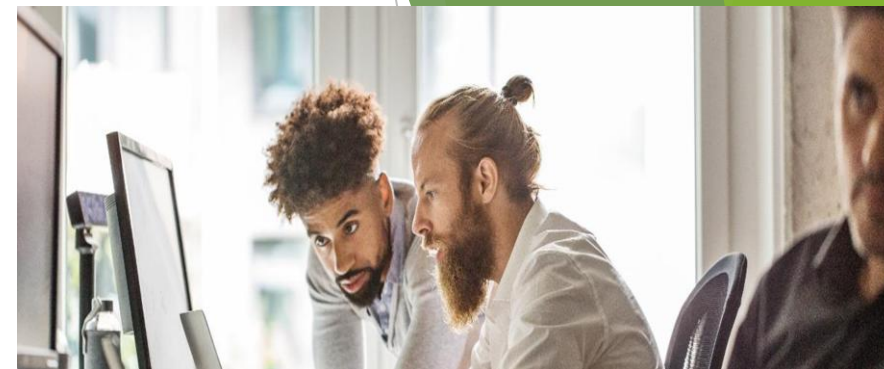

Rola FERP - 12. Partnerska

- ▶ Powodzie, klęski żywiołowe, pandemie, katastrofy w obszarach przygranicznych - sprawdzianem maksymy „prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie”.
- ▶ Przykłady partnerstw euroregionów np. „Tatry” i „Sprewa - Nysa - Bóbr”.
- ▶ Zbudowanie partnerstwa FERP z Departamentem Współpracy Europejskiej Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej.
- ▶ Czerpanie wzorców partnerstw z sąsiadami w obrębie każdego euroregionu z partnerami zagranicznymi, to szansa na znalezienie najlepszych wzorców.
- ▶ Niedoceniające partnerstw biur euroregionów w ramach jednego euroregionu i innych euroregionów fundamentem współpracy terytorialnej.
- ▶ Tworzenie transgranicznych partnerstw gmin, powiatów, NGOŚów, ludzi - kluczem wzmacniania pogranicza.

Rola FERP - 13. Mobilizacyjna

- ▶ Pomoc sąsiadom w potrzebie mobilizuje do działań wspólnych.
- ▶ Podglądanie metod, pomysłów pracy sąsiadów inspiracją by nie zostać w tyle.
- ▶ Euroregiony awangardą europejskości dla innych.
- ▶ Formy i płaszczyzna informacji, wymiany danych i dorobków euroregionów zachętą dla innych.
- ▶ Postawa liderów pogranicza, a szczególnie wyróżniających się dyrektorów biur motywuje innych.

Rola FERP - 14. Dyplomatyczna

- ▶ Troska o priorytety zagranicznych partnerów euroregionów.
- ▶ Utrzymanie relacji z parlamentarzystami Sejmu, Senatu i Europarlamentu, którzy pojmują transgraniczną problematykę.
- ▶ Współdziałanie z marszałkami i wojewodami wspierającymi stosunki transgraniczne.
- ▶ Udział i aktywność w komisjach międzyrządowych ze strukturami z państw sąsiedzkich.
- ▶ W 2014 i w 2026 wystąpienie FERP do premiera Tuska o założenia Polityki Sąsiedztwa Polski.
- ▶ Aktywność w przedsięwzięciach zbieżnych z priorytetami polityki europejskiej KE.

Dziękuję za uwagę!

Czesław Fiedorowicz
Przewodniczący Federacji
Euroregionów RP

